

GRAM AUR = 638,3962 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,6085 RON

EURO = 5,2647 RON

DOLAR = 4,5934 RON

Bătălie pentru controlul global: după BRICS și SCO, apare o nouă alianță privind lumea multipolară

● Uniunea Europeană, India, Brazilia, Canada, Australia, Kenya și Barbados au lansat, cu prilejul Adunării Generale anuale a ONU, inițiativa Partners for Multilateralism. ● Cei șase membri semnatari ai inițiativei reprezintă 27% din PIB-ul global și au schimburi comerciale anuale de peste 430 miliarde dolari

Politica expansionistă a lui Donald Trump din primii doi ani ai celui de-al doilea mandat prezidențial, caracterizată prin revendicări de teritorii și politici tarifare vamale absurde, determină din ce în ce mai multe state să conteste hegemonul care a condus lumea după al doilea război mondial și să își revendice locul la masa deciziilor într-o lume multipolară. Această revendicare a fost inaugurată de grupul BRICS ce dorește să unească sub apara sa tot Sudul Global, a continuat în cadrul Orga-

nizației de Cooperare de la Shanghai (SCO), iar de marș are un nou exponent în inițiativa Partners for Multilateralism. Cuios este că noua inițiativă a fost lansată doar cu câteva zile înainte de întâlnirea bilaterală dintre Donald Trump și Xi Jinping, ceea ce poate fi considerat un semnal din partea Braziliei și Indiei că speranțele lor privind multipolaritatea nu sunt strict legate de liderul chinez.

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 8)

Turismul european, prins în cleștele schimbărilor climatice: vara lui 2026 modifică harta vacanțelor

Caniculara, seceta și incendiele de vegetație au devenit, în vara lui 2026, nu doar probleme de mediu, ci și vanabile economice pentru industria turistică europeană. Sudul continentului continuă să atragă milioane de vizitatori și să genereze veniturile record, însă temperaturile extreme încep să schimbe comportamentul turiștilor, sezonizitatea călătoriilor și costurile. În paralel, Europa este obligată să investească tot mai mult în infrastructură, protecție împotriva incendiilor, asigurări și adaptarea orașelor și obiectivelor turistice.

Vara acestui an a oferit Europa o imagine contradictorie a turismului său. Pe de o parte, cererea pentru vacanțe a rămas puternică, iar numărul

turiștilor și cheltuielile acestora au continuat să crească în multe dintre principalele destinații. Pe de altă parte, exact în perioada de vârf a sezonului, o parte a continentului a devenit atât de fierbinte și de uscată încât modelul tradițional al vacanței de vară - plajă, oraș istoric, excursii în aer liber și turism cultural - a început să fie pus sub presă. Datele European Travel Commission (ETC) arată în iulie că sosințele internaționale în Europa creșteră cu 3% în primele luni ale anului, iar noaptea de cazare cu 4,8%. Aproape 80% dintre destinațiile monitorizate raportaseră creșteri în trimestrul al doilea.

OCTAVIAN DAN
(continuare în pagina 12)

Pâine și circ

Cornel Codiță

Sorta lui Singur și peccatului. Și nimeni nu ride. Nimeni nu se veselește! Nici în lumea politică, nici în mări de praf și plumb. Autorii politici și participanții la spectacolul "Eșecul lui Singur" sunt mai degrabă întinși și, blând și de pământ înțeles: la orizont se adună furia agenților anticipați.

"Toate s-au vechi și nouă toate...", zice poetul care încă mai ține în mână făclia pilpindă a gândirii și simțirii unei națiuni care stă și ea să se stingă. Cine, însă, se mai uită azi în gura unui "poetă de pământ" de mult de secol și de mod? Nimeni, nici măcar "filozofii de profesie". Știe cineva pe la vreo facultate de filosofie din România de existența unui curs intitulat: "Filosofia eminesciană"? Dați-mi și mie de știre, dacă e pe undeva, rog-vă! Dar, nu desigur Eminescu și încercarea perpetuă de asanare a moștenirii lui culturale, de către legiunile epigonilor scoții la mână și la suflet, e de se vorbea acum, ci de spre perenitatea gândurilor cu miez.

Unul dintre ele, exprimat încă de pe vremea românilor, marchează cea

mai importantă și catastrofală schimbare în lumea politică. Una pe care "specialiștii în teoria post-modernității" își închipuie că au descoperit-o acum, ca pe o nouă absolută, în creșterea dintre secolele al XX-lea și al XXI-lea: înlocuirea politicii ca mecanism instituțional de abordare, gestionare și rezolvare a problemelor majore care afectează comunitățile umane subsumate sistemului politic dat, cu un soi de precar spectacol de bilei, bun să satisfacă cerințele de consum sub-cultural, fantezmele și preferințele gregare ale maselor reduse la cel mai de jos număr comun al prostiei. Fenomenul a fost precis diagnosticat de Juvenal în Satirele sale, un secol înainte de Hristos.

(continuare în pagina 8)

CONFERINȚA **BURSA** *Energia în PRIZĂ*

21 septembrie 2026
Sheraton Bucharest Hotel
EDIȚIA A XIV-A

Prețurile și investițiile - marile provocări ale sectorului energetic

Antal István-Loránt
președintele Comisiei pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale din Senatul României

"Cred că oglinda reală a unei economii se vede în consumul de energie. Noi consumăm de zece ori mai puțină energie decât Germania și nu avem creștere".

20-30 miliarde euro
valoarea investițiilor necesare în sistemul energetic din România, potrivit lui Bende Sandor, președintele Comisiei de Indus-trii și Servicii din Camera Deputaților

Prețurile ridicate ale energiei pun presiune asupra competitivității industriei țării noastre și riscă să afecteze activitatea companiilor. În același timp, dezvoltarea sectorului energetic presupune accelerarea investițiilor în producție, rețele și stocare, într-un cadru stabil și predictibil, care să favorizeze concretizarea proiectelor ambițioase, conform opiniilor exprimate la începutul acestei săptămâni în cadrul celei de-a XIV-a ediții a Conferinței "Energia în priză", organizată de Grupul de presă BURSA.

Sectorul energetic are nevoie de stabilitate și predictibilitate, nu de soluții "pompiestice". Mai ales în condiții în care țara noastră nu poate recupera în câteva luni ceea ce a pierdut în timpul de ani sau chiar de decenii, iar intervențiile grabite riscă să crezeze noi distorsuni înlocuind problemele existente, consideră Silvia Vlăscanu, directorul executiv al Asociației Producătorilor de Energie Electrică - HENRO.

"Până la urmă, cred că toți avem o parte din vina privind actuala criză energetică, plecând de la reorganizarea sistemului energetic, a sectorului energetic la modul general, instabilitatea politică și lipsa de predictibilitate. Noi, în energie, am spus-o de mai multe ori, avem nevoie de stabilitate, și bine ar fi ca intervențiile să fie limitate și să putem să avem cât mai multă predictibilitate, astfel încât să nu ne trezim în situații dificile pe care, de cele mai multe ori, nu le-am creat specialiștii din sector, ci deciziile luate de-a lungul anilor și apoi încercările de a le rezolva sau, pomeniți se, pe de o zi pe alta, ceea ce în energie nu prea merge", a precizat Silvia Vlăscanu.

Competitivitatea industriei românești este strâns legată de costurile energetice, iar menținerea unor prețuri ridicate riscă să afecteze activitatea companiilor și capacitatea României de a păstra investițiile industriale, susține Antal István-Loránt, președintele Comisiei pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale din Senatul României. "Ce trebuie să facem dacă

vrem să avem o economie competitivă și cum putem să venim în ajutorul industriilor. Este simplu. Aceste industrii trebuie să aibă un preț mai bun la energie. Așa vom evita pierderea companiilor. Sunt probleme pe care trebuie să le tratăm cu cea mai mare chibzuință", a punctat senatorul.

Prețul energiei s-a triplat în ultimii ani, deși autoritățile au transmis că intenționează să reducă factura la electricitate, a afirmat Bende Sandor, președintele Comisiei de Indus-trii și Servicii din Camera Deputaților.

"Oamenii din teritoriu mi-au atras atenția asupra faptului că, deși li s-a promis că trecerea la energia verde va aduce prețuri mai mici, în realitate prețul s-a triplat pe măsură ce ponderea energiei regenerabile a crescut. Ca exemplu, în 2020 prețul era de 68 de bani per kWh, în timp ce în 2026 s-a ajuns la 1,60 lei per kWh. Chiar dacă nu este sigur că tranziția verde este cauza principală, aceasta este percepția populației", a afirmat Bende Sandor.

În opinia sa, companiile au fost obligate să absoarbă, într-un interval scurt, atât scumpirea rapidă a energiei, cât și majorarea salariului minim. Pentru numeroase firme, combinația a devenit imposibilă de susținut și a dus la oprirea activității. În lipsa unei politici care să echilibreze obiectivele climatice cu nevoia de

competitivitate, țara noastră riscă să instaleze capacități energetice noi, dar să piardă totuși consumatorii industriali care ar trebui să folosească energia și să creeze valoare adăugată.

Creșterea accelerată a capacităților de producție din surse regenerabile schimbă componența mixului energetic și impune accelerarea investițiilor, spune Irene Mihai, Policy Officer în cadrul RPIA (Romanian Photovoltaic Industry Association), menționând: "Suntem într-un moment în care trebuie să accelerăm investițiile, să eliminăm orice barieră care mai există și să continuăm să punem lucruri în funcțiune".

România traversează o perioadă de euforie scăzută în sectorul energiei regenerabile, cu peste 1.000 de proiecte avizate și mai mult de 100 gigawați înșeri în ATR-uni (Avizele Tehnice de Racordare), însă numai o mică parte dintre acestea ar urma să ajungă efectiv în exploatare, consideră Ovidiu Demetrescu, Partener OCD Capital & Resource și London Brokers.

"Noi, fiind consultanți în energie, observăm două lucruri. Un trend: un număr uriaș de proiecte care s-au avizat și care vor să se vândă pe bani frumoși.

Toată lumea visează să își vândă proiectul. Sunt peste 1.000 de proiecte avizate, peste 100 de gigawați în ATR-uni. În opinia mea, doar 10%

din aceste proiecte vor fi implementate cu succes și vor ajunge să fie puse în funcțiune, fapt ce va conduce la o creștere a ponderii regenerabilelor în producția națională de energie cu undeva la 5-7%. Este foarte mult zgomot pentru foarte puțin", afirmă Ovidiu Demetrescu.

Au fost anunțate investiții în întreg sectorul energetic, însă acestea ar trebui realizate în spiritul directivelor și reglementărilor europene, afirmă Liviu Gavrilă, vicepreședintele RWEA (Romanian Wind Energy Association).

"Da, este nevoie de programul nuclear, de multă stocare, de eolian și așa mai departe. Vrem să fim aliați să le facem, iar rezultatele vor veni (...). Din păcate, au trecut zece de ani în care n-am făcut nimic, nu ne-am adaptat. Din păcate, am mai făcut un lucru pe care, cel puțin noi, în calitate de asociație, îl spunem de nu știu cât timp. Avem impresia că, fiind insulizati, putem să facem anumite lucruri după cum ne ține capul. Nu! Suntem interconecți (...). Trebuie să mai facem și ceea ce face Europa, până când se va face un nou market design, se vor reageza curva lucrului la nivel european, eu zic că e bine să mergem în direcția în, în spiritul directivelor și reglementărilor europene, căci altfel vom plăti", a spus vicepreședintele RWEA.

A.I.

Antal István-Loránt, senator: "Prețul energiei, una dintre marile probleme ale economiei" ➡ pagina 2	Bende Sandor, deputat: "Trecerea la energia verde a triplat prețurile pentru consumatorii finali" ➡ pagina 2	Silvia Vlăscanu, HENRO: "Prețurile din energie n-au cum să scadă în iarna care vine" ➡ pagina 3
Ovidiu Demetrescu, OCD Capital & Resource: "Doar 10% dintre proiectele energetice avizate vor ajunge să fie puse în funcțiune" ➡ pagina 3	Irene Mihai, RPIA: "Trebuie să accelerăm investițiile" ➡ pagina 4	Liviu Gavrilă, RWEA: "S-au anunțat investiții în tot sectorul; cred că e bine să mergem în spiritul directivelor europene" ➡ pagina 4